

Broj: I-023/23

Sarajevo, 06.02.2023.godine

DELEGACIJA EU U BiH
SKENDERIJA 3a
71000 SARAJEVO

N/r Johann Sattler, Šef Delegacije EU i specijalni predstavnik EU

Vaša ekselencijo, poštovani gospodine Sattler,

Primate izraze naše zahvalnosti i poštovanja za napore koje Vi osobno i Vaš tim ulažete za podršku razvoju privrede i generalno unaprjeđenju društvenih prilika u BiH.

Također, posebno Vam se želimo zahvaliti na nedavno održanom sastanku i pruženoj prilici da Vama i Vašim saradnicima iznesemo probleme sa kojima se poslodavci i privredni subjekti susreću u obavljanju svojih aktivnosti.

U cilju otklanjanja uočenih prepreka, tokom spomenutog sastanka, naglasili smo i zatražili pomoć EU delegacije u BiH po pitanju vremena boravka profesionalnih vozača na prostoru zemalja Europske unije.

Naime, prema Uredbi (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. novembra 2018. godine, državljanin iz zemalja koje nisu članice EU, unutar bilo kojeg razdoblja od 180 dana, na teritoriji EU, neprekidno ili u više prekinutih intervala, maksimalno može boraviti 90 dana. Takva odredba stvara ogromne prepreke za puni angažman profesionalnih vozača, te od kompanija u kojima su zaposleni, zahtjeva upošljavanje većeg broja radnika nego što je stvarno potrebno.

Problem boravka vozača na teritoriji EU, obzirom na propise o radu vozača, multiplicira se iz razloga što vozači moraju praviti zakonom predviđene pauze, te na taj način se dodatno produžava njihov boravak na teritoriji EU. U stvarnosti, da bi kompanija mogla obavljati međunarodni prijevoz robe ili putnika, morala bi uposliti duplo veći broj vozača na isti broj vozila, jer jedan vozač bi praktično bio na poslu, dok bi drugi vozač bio u Bosni i Hercegovini i čekao povratak kamiona ili autobusa kako bi nastavio sa radom. Iz naprijed navedenog može se zaključiti da ovo nije ekonomski održivo i funkcionalno, da postoje ozbiljne prijetnje po očuvanje lanaca isporuke u dominirajućem cestovnom prijevozu tereta u vrijeme kontinuiranog rasta robne razmjene sa EU i istovremenog nedostatka velikog broja profesionalnih vozača na tržištu rada.

Radi boljeg shvatanja postojećeg stanja navest ćemo primjer prijevoznika-kompanije koja se, isključivo bavi međunarodnim prijevozom putnika i koja održava liniju Banja Luka – Zagreb ili Bihać -Zagreb. To su linije koje se svakodnevno održavaju i gdje je maksimalno vrijeme vožnje do šest sati. Ovaj prijevoz obavlja jedan vozač i uz poštivanje zakonske regulative o radu mobilnih radnika isti pet dana u sedmici može održavati predmetnu liniju. Imajući u vidu da je isti svakodnevno na području EU, nakon 90 dana vožnje, nema mogućnost ulaska u bilo koju zemlju EU.

Slična situacija je i na liniji Sarajevo – Wien. Navodimo primjer kada posada autobusa, koju čine dva vozača, na put iz Sarajeva kreće ponedjeljkom u 8:00, te Bosnu i Hercegovinu napušta u 14:00 kada ulazi na teritoriju Republike Hrvatske – članicu EU. Posada u Beč stiže oko 21:30, te boravi u hotelu do povratka u utorak u 18:00. U povratku linije, posada ulazi u Bosnu i Hercegovinu u srijedu oko 1:30, te dolazi u Sarajevo oko 6:30 čime završava svoj radni zadatak. Na ovaj način rada, posada je na putu provela 48 sati, od čega je na teritoriju EU boravila 31,5 sati, a evidentira se da su na teritoriji EU proveli tri (3) dana, jer su u svakom kalendarskom danu, dio dana, boravili na teritoriji EU. Ovo praktično znači da bi nakon svake vožnje od 48 sati, morao na teritoriji BiH provesti 72 sata kako bi nastavio sa radom na ovoj liniji.

Ništa bolje nije niti sa profesionalnim vozačima i kompanijama koje se bave prijevozom tereta, gdje jedan prijevoz između Bosne i Hercegovine i Njemačke se vrši 4-5 dana, kada vozač dolazi u Bosnu i Hercegovinu. Nakon toga, isti bi trebao da u Bosni i Hercegovini provede isti broj dana, pa da tek onda može da nastavi sa svojim radom.

Zbog naprijed navedenog smatramo da profesiju, kakva je vozač autobusa ili kamiona, ne treba tretirati gore navedeni propis, odnosno da se vozači kamiona i autobusa izuzmu iz odredbi ograničenog boravka u EU. Ovo iz razloga što isti nisu na teritoriji EU da bi tamo živjeli ili radili nego su to osobe koje obavljaju radni zadatak koji je započeo i završio u Bosni i Hercegovini.

Pored navedenog, otvara se i pitanje prava profesionalnih vozača, koji dozvoljeno vrijeme boravka u EU od 90 dana, u bilo kojem vremenskom razdoblju od 180 dana, u cijelosti koristi za izvršavanje poslova profesionalnog vozača, tj. na rad, zbog čega su mu uskraćena prava na turističke i druge posjete državama EU, a koja na raspolaganju imaju ostali građani.

Evidentno je i da na stotine hiljada turističkih posjeta iz ove kategorije sa područja Balkana, ostaje potencijal turističkog sektora EU, koji se ne može realizirati zbog propisa u pogledu statusa boravka profesionalnih vozača u EU.

U cilju prevazilaženja evidentnog problema sa kojima se susreću kompanije koje se bave prijevozom putnika i tereta, molili bi smo Vas da razmotrite mogućnost pokretanja inicijative da se profesionalni vozači u cestovnom prijevozu, iz država izvan EU prostora, tretiraju na isti način kako je uređen boravak pilota i brodara u zemljama članicama EU. Naime, odredbom člana 6. stav 1. tačka b) pomenute Uredbe definirano je država članica može predvidjeti iznimke od obveze posjedovanja vize predviđene u članku 3. ili od izuzeća od obveze posjedovanja vize predviđenog u članku 4. u odnosu na članove civilne posade zrakoplova i plovila tijekom izvršavanja njihovih dužnosti.

S tim u vezi potrebna je izmjena i dopuna člana 6. u stavu 1. tačka b) Uredbe u kojem je potrebno dodati i „civilne posade autobusa i kamiona u međunarodnom prijevozu putnika i tereta“.

U očekivanju Vašeg uključivanja u rješavanju ovog problema te pozitivnog odgovora Europskog parlamenta i Vijeća, srdačno Vas pozdravljamo.

S poštovanjem,

Mario Nenadić

Direktor
